

Dato: 23. april 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2022-02003
Dok.: 356330

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Kreditorforfølgning i pensionsordninger for konfiskationskrav og erstatningskrav m.v. i anledning af visse strafbare handlinger, der har medført et udbytte)

Indholdsfortegnelse

1. Høringen.....	2
1.1. Høringsperiode	2
1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.	2
2. Høringssvarene.....	8
2.1. De indkomne høringssvar	8
2.2. Generelle bemærkninger til lovforslaget.....	8
2.3. Lovforslagets økonomi.....	10
2.4. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget.....	10
2.4.1. <i>Omfattede pensioner m.v.</i>	10
2.4.2. <i>Omfattede kriminalitetsformer m.v.</i>	13
2.4.3. <i>Administration af ordningen m.v.</i>	14
2.4.4. <i>Adhæsiionsprocessen</i>	23
2.4.5. <i>Genstanden for udlæg, herunder trangsbeneficiet</i>	23
2.4.6. <i>Forholdet til konkursloven m.v.</i>	27
2.4.7. <i>Beskatning m.v.</i>	27
2.4.8. <i>Hæleri og hvidvask</i>	29
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet.....	29

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (kreditorforfølgning i pensionsordninger for konfiskationskrav og erstatningskrav m.v. i anledning af visse strafbare handlinger, der har medført et udbytte) har i perioden fra den 22. november 2024 til den 20. december 2024 været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 22. november 2024 sendt til Folketingets Retsudvalg til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 22. november 2024.

Lovforslagets § 6 (forslaget til ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige) har af Skatteministeriet været sendt i særskilt offentlig høring fra den 26. marts 2025 til den 9. april 2025. Denne del blev offentliggjort på Høringsportalen den 26. marts 2025. Der udarbejdes et særskilt høringsnotat for denne ændring.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v. Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Høringspart	Høringssvar modtaget	Bemærkninger	Ingen bemærkninger	Ønsker ikke at afgive høringssvar
Østre Landsret	X			X
Vestre Landsret	X			X
Sø- og Handelsretten	X		X	
Byretterne				
Datatilsynet	X			X
Domstolsstyrelsen	X	X		
Advokatrådet	X	X		

Aktive Ejere	X		X	
Ankenævnet for Forsikring	X		X	
Ankestyrelsen	X		X	
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd				
ASE				
Association of Danish Intellectual Property Attorneys (ADIPA)				
ATP	X		X	
Auktionslederforeningen				
BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab				
Beskæftigelsesrådet				
Bevismiddeltilsynet	X		X	
BL – Danmarks Almene Boliger				
Borger- og retssikkerhedschefen i Skatteforvaltningen				
Børsmæglerforening Danmark				
CEPOS				
Ceva				
CO Industri	X	X		
Copenhagen Business School (Juridisk Institut)				
Danish Venture Capital and Private Equity Association				
Danmarks Automobilforhandler Forening				
Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening				
Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF)				
Danmarks Nationalbank				
Danmarks Rederiforening				
Dansk Aktionærforening				
Dansk Arbejdsgiverforening	X		X	
Dansk Detail				

Dansk Ejendomsmæglerforening				
Dansk Erhverv				
Dansk Gallerisammenslutning				
Dansk Industri				
Dansk Inkassobrancheforening				
Dansk Investor Relations Forening – DIRF				
Dansk Journalistforbund				
Dansk Socialrådgiverforening				
Dansk Transport og Logistik				
Danske Advokater	X	X		
Danske Guldsmede og Urmagere				
Danske Regioner				
Danske Seniorer				
Danske Speditører				
Den Danske Aktuarforening				
Den Danske Dommerforening	X	X		
Den Danske Finansanalytikerforening				
Den Danske Fondsmæglerforening				
Den Europæiske Centralbank (ECB)				
Det Kriminalpræventive Råd				
Digitaliseringsstyrelsen				
Dommerfuldmægtigforeningen				
Eksportkreditfonden				
Erhvervslejernes Landsorganisation				
Erhvervsstyrelsen – Område for Bedre Regulering (OBR)				
Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen				
Faglige Seniorer				
FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation	X	X		
Finans Danmark	X	X		

Finans og Leasing				
Finansforbundet				
Finansiell Stabilitet A/S				
Finansforeningen/CFA Society Denmark				
Finansrådet				
Finanssektorens Arbejdsgiverforening				
Finanstilsynet	X		X	
Forbrugerklagenævnet				
Forbrugerrådet Tænk				
Forenede Danske Motorejere				
Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører				
Foreningen af J. A. K. Pengeinstitutter				
Foreningen af Offentlige Anklagere				
Foreningen af Statsadvokater				
Foreningen Danske Revisorer				
Forsikring & Pension	X	X		
Forsikringsmæglerforeningen i Danmark				
Forsikringsmæglernes Brancheforening				
Hjælp Voldsofre	X	X		
FSR - danske revisorer				
Fængselsforbundet				
Færøernes Landsstyre				
Garantifonden for indskydere og investorer				
HK Landsklubben Danmarks Domstole				
HK Landsklubben Kriminalforsorgen				
HK Landsklubben Politiet				
HORESTA				
Håndværksrådet				

Institut for Menneskerettigheder				
InvesteringsForeningsRådet				
Justitia				
KL	X		X	
KMD				
Kraka				
Kriminalforsorgsforeningen				
Kuratorforeningen				
Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet)				
LAFS – Landsforeningen Af Fleks- og Skånejobbere				
Landbrug og Fødevarer				
Landsdækkende Banker				
Landsforeningen af Forsvarsadvokater				
Landsforeningen KRIM				
Landsskatteretten				
LD Fonde				
Lejernes Landsorganisation				
Lokale Pengeinstitutter				
Miljøstyrelsen				
Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre)				
Nasdaq Copenhagen A/S				
Offerrådgivningen				
Pengeinstitutankenævnet				
Pension Danmark				
Politidirektørforeningen				
Politiforbundet	X			X
Retspolitisk Forening				
Retssikkerhedsfonden				
Rigsombudsmanden i Grønland				
Rigsombudsmanden på Færøerne	X			X
SAVN				
SEGES				

SMVdanmark				
Skatteankestyrelsen				
SRF Skattefaglig Forening				
Syddansk Universitet (Juridisk Institut)				
Tekniq Arbejdsgiverne				
Udbetaling Danmark				
Voldgiftsinstituttet				
Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed				
VP Securities A/S				
Western Union				
Ældre Sagen				
Aalborg Universitet (Juridisk Institut)				
Aarhus Universitet (Juridisk Institut)				
Aarhus Retshjælp				

Det bemærkes vedrørende svarene fra Ankestyrelsen, Bevismiddeltilsynet og Finanstilsynet, at disse myndigheder ved en fejl blev medtaget på høringslisten.

2. Høringssvarene

2.1. De indkomne høringssvar

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med *kursiv*.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Justitsministeriets egen foranledning.

2.2. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Advokatrådet fremhæver i sit høringssvar med henvisning til lovforslagets baggrund, at man efter Rådets opfattelse bør være påpasselig med at ændre lovgivning på baggrund af enkeltager, navnlig når det fremgår af pkt. 6 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget som sendt i høring, at de økonomiske konsekvenser forventes at være begrænsede.

Danske Advokater støtter lovforslaget og anfører, at det er nødvendigt, hvis man vil gøre det muligt effektivt at sikre, at staten eller anden forurettet kan hente penge hos den kriminelle for den skade, som den kriminelle har forvoldt.

CO-industri bemærker i sit høringssvar, at det henset til baggrunden for lovforslaget er muligt at indføre procedurer m.v., som imødegår muligheden for at begå berigelseskriminalitet, og at det ikke er nødvendigt at lade arbejdsmarkedspensioner etableret ved overenskomst være omfattet af forslaget.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) anfører i sit høringssvar, at organisationen overordnet set anerkender intentionen med lovforslaget og bakker op om, at pensionsordninger, herunder arbejdsmarkedspensionsordninger, ikke skal være et gemmested for udbytte af kriminalitet. Derfor finder FH det også rimeligt at give adgang til kreditorforfølgning i pensionsordninger, men bemærker dog, at de eksisterende arbejdsmarkedspensionsordninger i Danmark har en særlig karakter og også bør nyde en særlig beskyttelse. FH fremhæver, at arbejdsmarkedspensionerne ikke kan overdrages, pantsættes eller gøres til genstand for kreditorforfølgning, ligesom de kun i meget begrænsede tilfælde kan genkøbes. Der bør derfor ifølge organisationen ikke lempes på reglerne for kreditorforfølgning i arbejdsmarkedspensionerne, medmindre man befinder sig i en situation som den beskrevne. FH hilser det velkomment, at muligheden for kreditorforfølgning i pensioner begrænses til at gælde krav mod den dømte i anledning af forbrydelsen, de er dømt for.

Forsikring og Pension (F&P) anfører i sit høringssvar, at organisationen overordnet bakker op om Justitsministeriets arbejde med at sikre, at kriminelle fratages en opnået økonomisk vinding ved deres kriminalitet, også når midlerne er placeret på en pensionsopsparing.

Justitsministeriet skal bemærke, at i det omfang udbytte fra kriminalitet er indsat på en pensionsopsparing, vil det allerede i dag kunne vindiceres eller

konfiskeres efter gældende ret. Der er i et sådant tilfælde ikke tale om egentlig kreditorforfølgning. Lovforslaget retter sig derfor mod de tilfælde, hvor midlerne på en pensionsordning ikke hidrører fra kriminalitet, men hvor en domfældt har gæld som følge af kriminalitet. I sådanne tilfælde er det ikke rimeligt, at en domfældt skal kunne nyde godt af en pensionsordning, som samtidig er beskyttet mod kreditorforfølgning. Der henvises til pkt. 2.1 og 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Vedrørende lovforslagets baggrund kan Justitsministeriet henvise til det af Folketinget vedtagne beslutningsforslag nr. B 46 (folketingssamlingen 2021-22) og omtalen heraf i pkt. 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Vedrørende arbejdsmarkedspensionsordninger henvises til pkt. 2.3.1 nedenfor.

2.3. Lovforslagets økonomi

Domstolsstyrelsen fremhæver i sit høringssvar, at styrelsen vurderer, at lovforslagets forventede merudgifter for domstolene på ca. 0,1 mio. kr. årligt. Domstolsstyrelsen vurderer, at de estimerede merudgifter kan afholdes inden for domstolenes eksisterende rammer.

Dommerforeningen påpeger i sit høringssvar generelt vigtigheden af, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som kan medføre merudgifter for domstolene. I modsat fald vil den indgående flerårsaftale for domstolenes økonomi 2024-2027 løbende blive udhulet.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at Domstolsstyrelsen vurderer, at vedtagelse af lovforslaget vil medføre en årlig merudgift på 0,1 mio. kr., der kan afholdes inden for domstolenes eksisterende økonomiske rammer. Vurderingen er behæftet med usikkerhed. Justitsministeriet tilslutter sig styrelsens vurdering, hvorfor der ikke er tilført midler tilsvarende den årlige merudgift.

2.4. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.4.1. Omfattede pensioner m.v.

ATP tager til efterretning, at krav på pension efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ikke vil være omfattet af den foreslåede ændring af § 512 i retsplejeloven og derfor fortsat vil være beskyttet mod kreditorforfølgning, jf. § 29 i ATP-loven.

CO-industri bemærker, at lovforslaget rækker ind i den arbejdsmarkedspensionsordning, der er etableret på industriens område, og som er skrevet ind i de overenskomster, der er indgået mellem CO-industri og Dansk Industri. Arbejdsmarkedspensionsordningen er således etableret inden for rammerne af ”den danske model”, og det er på den baggrund CO-industris opfattelse, at ordningen ikke bør være omfattet af lovforslaget. CO-industri henleder endvidere opmærksomheden på, at indbetalinger til pensionsordningen foretages af den arbejdsgiver, som har den konkrete medarbejder ansat, og at størrelsen af pensionsindbetalingen fremgår af medarbejderens lønseddel. Som følge heraf har CO-industri vanskeligt ved at se, hvorfor det findes nødvendigt at gennemføre et lovgivningstiltag, som omfatter arbejdsmarkedspensionsordninger.

Fagbevægelsens Hovedorganisation anfører i sit høringssvar, at organisationen overordnet set anerkender intentionen med lovforslaget og bakker op om, at pensionsordninger, ej heller arbejdsmarkedspensionsordninger, ikke skal være et gemmested for udbytte af kriminalitet. Derfor finder organisationen det også rimeligt at give adgang til kreditorforfølgning i pensionsordninger, men bemærker dog, at de eksisterende arbejdsmarkedspensionsordninger i Danmark har en særlig karakter og også bør nyde en særlig beskyttelse. Organisationens fremhæver, at arbejdsmarkedspensionerne ikke kan overdrages, pantsættes eller gøres til genstand for kreditorforfølgning, ligesom de kun i meget begrænsede tilfælde kan genkøbes. Der bør derfor ifølge organisationen ikke lempes på reglerne for kreditorforfølgning i arbejdsmarkedspensionerne. Organisationens hilser det i øvrigt velkomment, at muligheden for kreditorforfølgning i pensioner begrænses til at gælde krav mod den dømte i anledning af forbrydelsen, de er dømt for.

Fagbevægelsens Hovedorganisation bemærker endvidere, at arbejdstagere gennem arbejdsmarkedspensionsordningerne typisk har en række forsikringsdækninger, som kommer til udbetaling ved eksempelvis tab af erhvervsindkomst, ved alder eller ved invaliditet. Der bør ifølge organisationen i forbindelse med lovændringen tages stilling til, om der kan

ske udlæg i pensionsformuen i en grad, hvor borgeren mister sine forsikringsdækninger.

Forsikring og Pension (F&P) undrer sig i sit høringssvar over, at krav på pension efter ATP-loven ikke er omfattet af den foreslåede ordning og bemærker, at der her er tale om et uforståeligt hul i udmøntningen af det politiske flertals ønsker. For så vidt angår tjenestemandspensioner har F&P svært ved at tolke, om de er omfattet eller ej. F&P har en formodning om, at tjenestemandspensioner er omfattede og beder Justitsministeriet bekræfte dette.

Justitsministeriet bemærker hertil, at det er korrekt forstået, at ATP ikke er omfattet af den foreslåede ordning. Disse ordninger vil fortsat være beskyttede efter reglerne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, der ikke foreslås ændret.

Det bemærkes, ATP betragtes som en del af pensionssystemets søjle I, der udgør den offentlige forsørgelse efter opnået folkepensionsalder. ATP er en lovbasert ordning, som både omfatter alle beskæftigede og personer på overførselsindkomst. Det er således lovpligtigt for arbejdsgiverne eller staten at indbetale et fast nominelt beløb til ATP-pensionen. Der er endvidere kun begrænsede muligheder for frivillige indbetalinger.

I de få tilfælde, hvor det er frivilligt for ydelsesmodtagere at indbetale ATP-bidrag, er ATP-bidraget så lavt, at det er et meget begrænset beløb, der kan bringes i sikkerhed. Egenbetalingen til ATP af ledighedsydelse udgør f.eks. aktuelt 99 kr. per måned.

Der er derfor ikke behov for at ændre på reglerne om kreditorforfølgning i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Justitsministeriet kan bekræfte, at tjenestemandspensioner er omfattede af den foreslåede ordning. Sådanne pensioner kan sidestilles med en arbejdsmarkedspension. Dette er præciseret nu i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Justitsministeriet kan endvidere bekræfte, at arbejdsmarkedspensionsordninger etableret ved overenskomst er omfattet af lovforslaget. Dette skyldes, at der på sådanne pensionsordninger kan findes store formuer, som det ikke er rimeligt, at en person, der er dømt for et udbyttegivende strafbart forhold, der kan medføre frihedsstraf, skal holde

uden for kreditorernes rækkevidde. Dette gør sig gældende, uanset at indbetalingerne sker fra en arbejdsgiver og således formentlig kun sjældent direkte vil hidrøre fra den dømtes kriminalitet. Der henvises til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Justitsministeriet bemærker endvidere, at den foreslåede mulighed for kreditorforfølgning i pensioner ikke ændrer i vilkårene for opsparing og ikke giver kreditoren bedre ret til pensionen, end den dømte skyldner selv har. Der henvises til pkt. 2.2 og 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Vedrørende det af Fagbevægelsens Hovedorganisation anførte om forsikringsdækninger skal Justitsministeriet bemærke, at lovforslaget også omfatter livrenter omfattet af forsikringsaftalelovens § 118, jf. § 116, der eksempelvis kan være tegnet på det vilkår, at de kommer til udbetaling, når forsikringstageren har opnået en vis alder. Der henvises til den med lovforslagets § 3 foreslåede ændring af forsikringsaftaleloven samt bemærkningerne hertil samt pkt. 2.3 sammenholdt med pkt. 2.1.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det er i bemærkningerne til lovforslagets § 3 præciseret, at den foreslåede ordning også vil omfatte livrenter.

Med hensyn til forsikringsordninger vedrørende eksempelvis tab af erhvervsevne eller lignende bemærker Justitsministeriet, at de eksisterende regler om kreditorbeskyttelse heraf, jf. eksempelvis retsplejelovens § 513, ikke berøres af lovforslaget.

Vedrørende forsikringer tegnet i tilknytning til en arbejdsmarkedspensionsordning skal Justitsministeriet i øvrigt bemærke, at lovforslaget ikke sigter til at ændre på, under hvilke betingelser en forsikring vil kunne opsiges fra forsikringsvirksomhedens side. En forsikring vil således eksempelvis fortsat kunne opsiges, hvis præmien ikke indbetales rettidigt, jf. forsikringsaftalelovens § 13. De nærmere betingelser om, hvornår en forsikring kan opsiges fra forsikringstagers side, afgøres formentlig bedre i de forskellige forsikringsaftaler samt efter lovgivningens almindelige regler end i nærværende lovforslag.

2.4.2. Omfattede kriminalitetsformer m.v.

Danske Advokater spørger i sit høringssvar, om Justitsministeriet har overvejet, om inddragelse af pensionsmidler også skulle kunne anvendes i tilfælde af konkurskarantæne.

Hjælp Voldsofre hæfter sig i sit høringssvar ved, at det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at forslaget også omfatter den, der har krav på eksempelvis svie og smerte samt krænkelsesgodtgørelse, dvs. krav i henhold til erstatningsansvarsloven. Foreningen anser det endvidere for positivt, at et økonomisk tab i tilknytning til en personforbrydelse i form af ødelagt indbo vil kunne inddrives i den dømtes pensionsopsparing. Foreningen går ud fra, at der ikke er påtænkt nogen ændring af reglerne i offererstatningsloven.

Justitsministeriet skal bemærke, at den foreslåede ordning omfatter krav på erstatning og godtgørelse i anledning af en strafbar handling, når handlingen har medført et udbytte. Det fremgår eksempelvis af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 (retsplejelovens § 512, stk. 4), at personfarlig kriminalitet, som eksempelvis vold og lignende, formentlig kun sjældent i sig selv vil være af en sådan karakter, at det kan give et udbytte, men at dette kan være tilfældet ved eksempelvis røveri, jf. straffelovens § 288. Ikke alle krav støttet på erstatningsansvarsloven vil derfor være omfattet af den foreslåede ordning.

Erstatning som følge af hærværk, jf. straffelovens § 291, eksempelvis ødelagt indbo, vil heller ikke være omfattet af den omfattede ordning, da der ikke er tale om kriminalitet, der har medført et udbytte.

Justitsministeriet skal i øvrigt til det af Hjælp Voldsofre anførte bemærke, at der ikke med lovforslaget sigtes til at ændre på forurettedes mulighed for at få erstatning efter offererstatningsloven.

Justitsministeriet bemærker øvrigt, at lovforslaget skal ses på baggrund af beslutningsforslag nr. B 46 (folketingssamlingen 2021-22), der vedrører kreditorforfølgning i pensioner, hvis det skyldige beløb hidrører fra berigelseskriminalitet. En mere generel fravigelse af kreditorbeskyttelsesreglerne for pensioner, herunder for personer, der er pålagt konkurskarantæne, har ikke været overvejet.

2.4.3. Administration af ordningen m.v.

Fagbevægelsens Hovedorganisation opfordrer i sit høringssvar til, at der trods lovforslagets tekniske kompleksitet arbejdes for at skabe så enkel en administrationsløsning som muligt, der ikke pålægger pensionsvirksomhederne og øvrige berørte parter unødigt mange administrative udgifter til implementering og drift.

Finans Danmark finder det i relation til kreditorforfølgning afgørende, at dokumentationskrav, kontrolforpligtelse og herunder indhentelse af legitimation vedrørende kreditor ikke skal påhvile pensionsbranchen. Det skal ubetinget være kreditor og pensionskontohaver (debitor), som pålægges dokumentationskrav, således at administrative omkostninger ved kreditorforfølgning begrænses for pensionsinstitutter.

Finans Danmark fremhæver endvidere, at administration medfører store byrder for pengeinstitutterne, det være sig selve noteringen af udlægget, men i særdeleshed i tilfælde af, at pensionsmidlerne først kan udbetales til kreditor flere år efter, at udlægget foretages. Her bør der tages stilling til, hvordan pengeinstitutterne sikrer sig, at kreditor ikke i mellemtiden er blevet indfriet, eller at udlægget i mellemtiden ikke er forældet.

Endvidere fremhæver Finans Danmark i sit høringssvar, at lovforslaget ikke tager stilling til konsekvenser for deling af pensioner ved skilsmisse, og at der ikke er taget stilling til, hvilke rettigheder der går forud, eller hvordan det skal håndteres, konsekvenserne ved kontohavers død, herunder for de begunstigede, samt bankernes mulighed for modregning.

Endelig påpeger Finans Danmark, at det bør fremgå af PensionsInfo, hvis der er foretaget udlæg i en pensionsordning.

Forsikring og Pension (F&P) anfører i sit høringssvar, at organisationen som udgangspunkt er optaget af, at en kommende ordning, så vidt muligt, skal imødekomme Folketingets enstemmige beslutning fra 2022 og samtidig blive så smidig og administrativ let som muligt for både myndigheder og pensionsvirksomheder. F&P ser frem til, at resultaterne af AMVAB-målingen – de administrative byrder for pensionsvirksomhederne ved at implementere og administrere kreditorforfølgning – bliver synliggjort og taget hånd om i det endelige lovforslag.

F&P anfører desuden, at branchen er bekymret for, om pensionsvirksomhederne kan ifalde ansvar i situationen, hvor der er

manglende adgang til genkøb af pensionsordningen, og gennemførelse af udlægget skal afvente en årrække. Det afgørende for pensionsvirkksomhederne er, at det i perioden efter udlæg frem mod gennemførelse af udlægget ikke bliver pensionsvirkksomheden, der skal foretage vurdering af kundens rådighed, fastsættelse af udlæggets størrelse samt gennemførelse af udlægget, og derved påtage sig den heraf følgende risiko.

F&P anfører i den forbindelse, at for pensionsordninger, hvor der ikke er adgang til genkøb, vil gennemførelse af udlæg, i de fleste tilfælde, skulle afvente en årrække, hvor pensionsordningen fortsat er underlagt kundens rådighed og investering. I forbindelse med udbyttekonfiskationen bør der derfor tages stilling til, om beløbet skal forrentes/tilskrives afkast m.v. I modsat fald vil udlægget ikke udvikle sig i værdi hen over tidshorizonten frem mod udbetaling, hvor kunden til gengæld oppebærer retten til at modtage en evt. tilvækst på det konfiskerede/udlagte beløb. Desuden savner F&P klarhed over, hvordan værditilvækst og morarenter håndteres for en ordning, som der er foretaget et løbende udlæg i. Hvis udbetalinger ligger lang tid ude i fremtiden som følge af, at der ikke kan foretages genkøb, er det væsentligt, at pensionsvirkksomheden har klarhed over kravets værdi over perioden. Det samme gør sig gældende, når kravet begyndes udbetalt. F&P bemærker i øvrigt, at hvis der skal gælde en rådighedsindskrænkning for kunden til sikring af udlæggets værdi frem mod tidspunktet for udbetaling, bør der tages stilling og skabes hjemmel hertil i det lovforberedende arbejde. I modsat fald bevarer kunden rådighed over ordningen og kan således bl.a. træffe investeringsmæssige beslutninger også med effekt for det udlagte beløb.

F&P efterspørger i den forbindelse, at Justitsministeriet tager specifik stilling til, hvordan forskellige situationer anses i henhold til netop reglerne om rådighedsbegrænsning, herunder når der sker ændring af investeringsvalg eller skift af pensionsleverandør. Ligeledes er det relevant, at der tages stilling til, hvorvidt forsikringstager må ændre på sine ordningers karakter og f.eks. fravælge en ydelsesgaranti m.v.

Derudover er F&P usikre på, om en ordning, hvor der er registreret kreditorforfølgning, kan udloddes. Hvis pensionsvirkksomheden skal sikre, at skyldner ikke råder uretmæssigt over pensionen (udover at begrænse udbetaling), er det vigtigt, at det præciseres, hvad skyldner ikke må foretage af dispositioner på sin pensionsordning. Ellers risikerer

pensionsvirksomheden ifølge F&P at tillade dispositioner på ordningen, der begrænser kreditors ret, og pensionsvirksomheden kan hænge på et tab i den forbindelse.

F&P anfører endvidere, at der ikke er taget stilling til i det lovforberedende arbejde, hvorledes et udlæg i en løbende udbetaling skal gennemføres. Hvis det er tiltænkt, at der ved udlæg skal ske konvertering til sumudbetaling (med 60 pct. i afgift til følge), skal dette være tydeligt beskrevet og hjemlet. I modsat fald vil udlægget skulle afvikles løbende i forbindelse med gennemførelse af den løbende udbetaling af pensionsordningen. Det afgørende for pensionsvirksomhederne er, at det i perioden efter udlæg, frem mod gennemførelse af udlægget, ikke bliver pensionsvirksomheden, der skal foretage vurdering af kundens rådighed, fastsættelse af udlæggets størrelse samt gennemførelse af udlægget, og derved påtage sig den heraf følgende risiko.

F&P bemærker herudover, at ved udlæg i skyldners pensionsordning vil udlægget i mange (de fleste) tilfælde først kunne effektueres efter en del år, hvorved krav om udlæg kan blive forældet efter de almindelige forældelsesregler. F&P er i den forbindelse i tvivl om, hvordan pensionsvirksomheden bliver oplyst om, hvis et udlæg ikke skal udbetales til kreditor pga. forældelse. Uden en praksis herfor skal pensionsvirksomheden – udover at notere på policen, at der er udlæg – også administrere, at et udlæg kan udløbe pga. forældelse. F&P rejser spørgsmål om, hvorvidt pensionsvirksomheden kan ifalde ansvar, hvis der er udbetalt et forældet udlæg til kreditor. F&P anmoder om, at Justitsministeriet præciserer, hvordan forældelse skal håndteres i praksis.

F&P anfører, at der er en række forskellige parter i disse sager: Pensionsvirksomhed, skyldner, kreditor, kreditors advokat og fogedret. Det er vigtigt, at det er helt entydigt, hvilke parter der har hvilken rolle, så et udlæg håndteres korrekt, og pensionsvirksomheden ikke udbetaler et udlæg til kreditor, der ikke skulle være udbetalt, eller udbetaler et beløb til skyldner, selv om der er et udlæg. Derudover går F&P ud fra, at der i en igangværende sag om udlæg, der endnu ikke er meddelt pensionsvirksomheden, stadig kan ske udbetaling til skyldner. Det er muligt at forestille sig, at en skyldner hurtigt retter henvendelse til pensionsvirksomheden og beder om udbetaling, inden en sag er afgjort og meddelt pensionsvirksomheden.

Endvidere anmoder F&P i sit høringssvar i forhold til situationen, hvor en forsikringstager, der har fået foretaget udlæg i sin pensionsordning efter reglerne om kreditorforfølgning, dør, om at Justitsministeriet tager stilling til og beskriver, hvorledes tvangsfuldbyrdelse skal ske i forbindelse med udbetaling af en dødfaldsdækning. Er der f.eks. forskel på, om en dødfaldsdækning udbetales til en genkaldeligt eller en uigenkaldeligt begunstiget? Ligeledes efterspørger F&P en præcisering af, hvordan udbetalinger af ægtefælledækninger, overlevelseshænder og børnerenter, hvor udbetalingsmodtageren ikke er en begunstiget, skal håndteres.

Justitsministeriet skal indledningsvis bemærke, at i det omfang udbytte fra kriminalitet er indsat på en pensionsopsparing, vil det allerede i dag kunne vindiceres eller konfiskeres efter gældende ret. Der er i et sådant tilfælde ikke tale om egentlig kreditorforfølgning. Lovforslaget retter sig derfor mod de tilfælde, hvor midlerne på en pensionsordning ikke hidrører fra kriminalitet, men hvor en domfældt har en gæld som følge af kriminalitet. Der henvises til pkt. 2.1 og 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt de generelle bemærkninger ovenfor i pkt. 2.2.

Justitsministeriet skal endvidere bemærke, at kreditorforfølgning i visse af de af lovforslaget omfattede ordninger allerede er muligt i dag i de tilfælde, hvor en livsforsikring eksempelvis måtte være overdraget, jf. forsikringsaftalelovens § 116, stk. 2. For disse tilfælde indebærer lovforslaget ikke noget nyt, og de skitserede udfordringer vil derfor i nogen grad allerede kunne forekomme efter gældende ret.

Herudover bemærker Justitsministeriet, at kreditorforfølgning i pensionsordninger typisk vil ske efter de gældende regler om kreditorforfølgning i simple fordringer. Disse regler pålægger enhver debitor visse forpligtelser. Det være sig private eller erhvervsdrivende debitorer. En bank vil være forpligtet til at notere udlæg i en bankkonto eller lignende, jf. eksemplet fra retspraksis nævnt nedenfor, og en privat långiver vil være forpligtet til at notere udlæg, der måtte være foretaget hos låntageren. Med lovforslaget vil pensionsvirksomheder blive omfattet af de samme regler.

Vedrørende de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet og for borgerne kan Justitsministeriet henvise til pkt. 7 og 8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Vedrørende lovforslagets administration skal Justitsministeriet generelt bemærke, at lovforslaget er udarbejdet, så kreditorforfølgninger sker efter dansk rets almindelige regler, dvs. reglerne om kreditorforfølgning i fordringer. Et krav på pension ifølge en pensionsordning vil typisk være en simpel fordring. Dette indebærer, at den retsforfølgende kreditor ikke får bedre ret, end skyldneren (pensionstageren) har. Lovforslaget respekterer således eksisterende aftaler, der måtte være indgået, idet en kreditor ikke med lovforslaget får bedre ret, end skyldneren har ifølge disse aftaler. Der henvises til pkt. 2.2 og 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Hvis pensionsordningen er indgået på et vilkår, hvor pensionstageren først kan kræve pengene udbetalt efter flere år, vil kreditor også først kunne kræve pengene udbetalt efter flere år. Tilsvarende vil kreditor ikke kunne forlange pensionen udbetalt før tid eller genkøbt, hvis ikke skyldneren (pensionstageren) har denne mulighed. Disse spørgsmål har Justitsministeriet derfor ikke fundet anledning til at tage nærmere stilling til i lovforslaget. Vedrørende sikkerhed for, at udlægget ikke er blevet indfriet, kan der henvises til pkt. 2.1.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf det fremgår, at beløbet skal udbetales til fogedretten, der herefter fordeler det til kreditor (eller kreditorerne), samt til eksemplet givet i bemærkningerne til lovforslagets §§ 1, 2, 3 og 4 for den situation, hvor der er foretaget udlæg i flere pensionsordninger.

Hvis ordningen er indgået på vilkår, hvorefter skyldneren (pensionstageren) skal have den udbetalt løbende, har kreditor også kun krav på at få den udbetalt løbende, og pensionsvirksomheden vil skulle udbetale den til kreditor løbende. Hvis der er mulighed for at forlange pengene udbetalt som en engangssum, vil kreditor tilsvarende kunne benytte denne mulighed.

I forhold til det af F&P anførte om, at udlæg og konvertering til sumudbetaling har den følge, at der skal betales 60 pct. i afgift, skal det bemærkes, at det fremgår af lovforslaget, at udlæg og arrest i en pensionsordning efter den foreslåede udvidelse af muligheden for kreditorforfølgning i pensioner umiddelbart vil medføre, at der efter de gældende afgiftsregler i pensionsbeskatningsloven vil skulle betales pensionsafgift til staten på tidspunktet for udlægget eller arresten. Som det imidlertid også fremgår af lovforslaget, foreslås det, at der ikke skal betales afgift ved udlæg og arrest i en pensionsordning efter den foreslåede udvidede adgang til kreditorforfølgning i pensioner. Der vil således først skulle betales pensionsafgift af udbetalinger fra pensionsordningen i

forbindelse med, at sker udbetaling til fyldestgørelse af udlægget. Der henvises til lovforslagets § 5 og bemærkningerne hertil.

Vedrørende spørgsmålet om forældelse og risikoen for, at kravet er indfriet, skal Justitsministeriet bemærke, at disse problemstillinger ikke adskiller sig grundlæggende fra problemstillinger, der allerede er kendt i gældende ret, hvor det også vil kunne forekomme, at en person får dom for et krav og måske først mange år senere søger den tvangsfuldbyrdet via fogedretten. Justitsministeriet har derfor ikke fundet anledning til at tage særskilt stilling til disse spørgsmål, udover den omtale der allerede findes i lovforslagets bemærkninger.

Vedrørende spørgsmålet om forrentning og afkast er det Justitsministeriets opfattelse, at der ikke i lovforslaget bør tages stilling hertil særskilt. Efter retsplejelovens § 507, stk. 1, kan der foretages udlæg i så stor en del af skyldnerens formue, som efter fogedrettens skøn er nødvendig til dækning af kravet samt omkostninger ved forretningen og det udlagtes opbevaring indtil auktion I det omfang skyldneren (pensionstageren) har krav på forrentningen og afkastet som del af sin formue, vil kreditor også kunne foretage retsforfølgning heri.

Vedrørende dokumentationskrav m.v. skal Justitsministeriet bemærke, at lovforslaget følger dansk rets almindelige regler om kreditorforfølgning i fordringer. Efter gældende ret vil en debitor ifølge en simpel fordring blive frigjort ved betaling til den, hos hvem udlæg er gjort, under samme betingelser som ved betaling efter overdragelse af fordringen, jf. retsplejelovens § 524. Ved overdragelse af en fordring kan debitor med frigørende virkning betale til overdrageren, medmindre debitor vidste, at denne ikke længere havde ret til at modtage betalingen, eller debitor ikke har udvist den agtpågivenhed, som forholdene krævede, jf. princippet i gældsbrevslovens § 29. En debitor ifølge en udlagt fordring, og herunder med lovforslaget en pensionsvirksomhed, vil således ikke kunne betale med frigørende virkning til en person, der ikke har krav på pengene, hvis vedkommende er bekendt med det foretagne udlæg eller i øvrigt ikke har udvist den omhu, som forholdene krævede. Det vil være op til den retsforfølgende kreditor, eller evt. fogedretten, at underrette debitor ifølge den udlagte fordring om, at der er foretaget udlæg i fordringen.

Pensionsvirksomheden skal således på baggrund af underretningen notere sig, at der er foretaget udlæg og sørge for, at pengene betales til den rette.

Det vil være op til debitor (pensionsvirksomheden) at sikre sig den relevante dokumentation fra den retsforfølgende kreditor for, at dette er tilfældet. Det ville eksempelvis kunne være, at den retsforfølgende kreditor fremlægger et udskrift fra retsbogen fra fogedretten, hvoraf det fremgår, at der er foretaget udlæg i krav ifølge pensionsordningen, jf. § 518, stk. 1, samt at en nærmere bestemt person er antaget som inkassator og således bemyndiget til at inddrive kravet, jf. herved retsplejelovens § 558. Der henvises i øvrigt til omtalen af specificeringskravet i bemærkningerne nedenfor i pkt. 2.4.5 i de tilfælde, hvor skyldner (pensionstager) har flere pensionsordninger. Det fremgår heraf, at inkassator kan legitimere sig som berettiget til at indkræve fordringerne ved en udskrift af udlægsforretningen forsynet med fogedrettens påtegning om, at inkassator er antaget til og autoriseret som inkassator, jf. § 558, stk. 2, 1. pkt. Fogedretten vil herefter fordele de indbetalte beløb til kreditor (eller kreditorerne), jf. § 554, stk. 1. Hvis kreditor også har foretaget udlæg for morarenter, vil de indkomne beløb også skulle dække disse, jf. § 507, stk. 1, hvorefter udlæg kan omfatte så stor en del af skyldnerens formue, som efter fogedrettens skøn er nødvendig til dækning af kravet samt af omkostninger ved forretningen m.v.

Kreditor vil kunne vælge mellem at inddrive fordringen, som den forfalder, eller sælge fordringen på tvangsauktion, jf. retsplejelovens § 538, § 538 a, stk. 3, og § 558, stk. 1. Uanset hvilken fremgangsmåde, der vælges, vil fogedretten skulle fordele provenuet til kreditorerne, jf. § 554.

Vedrørende det af Finans Danmark anførte om bankernes mulighed for at foretage modregning skal Justitsministeriet bemærke, at også dette må afgøres efter dansk rets almindelige regler om modregning ved kreditorforfølgning i fordringer.

Som eksempel fra retspraksis kan Justitsministeriet henvise til Østre Landsrets dom af 2. december 1999 i sag nr. B-1782-95, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2000, s. 715 ff., vedrørende udlæg foretaget af en pantefoged for et skattekrav hos en forretningsindehaver i kunders dankortindbetalinger til en bank. Pantefogeden gav samme dag meddelelse herom til bankens relevante lokalafdeling med en udskrift af fogedbogen. Landsretten udtalte, at den meddelelse, som pantefogeden gav til banken om udlæg i forretningens dankortindbetalinger, var en gyldig underretning, hvorfor banken ikke med frigørende virkning havde kunnet nedskrive

forretningens gæld med det udlagte beløb. Banken blev derfor dømt til at betale Told- og Skattestyrelsen det skyldige beløb.

Størrelsen af en pensionsformue kan have betydning for størrelsen af enkelte offentlige ydelser, eksempelvis tidlig pension og efterløn, jf. sidst i pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. I den forbindelse vil ydelsesmodtageren kunne få brug for at kunne dokumentere overfor de relevante myndigheder, at pensionsordningen er mindre, end det blev lagt til grund ved beregningen af vedkommendes ydelse med henblik på at kunne få omberegnet ydelsens størrelse. Pensionsvirksomheden vil derfor kunne komme ud for, at en ydelsesmodtager henvender sig til virksomheden for at få dokumentation for pensionsformuen og størrelsen af den udbetale pension.

Vedrørende det af Finans Danmark anførte om den foreslåede ordnings konsekvenser for deling af pensioner ved skilsmisse etc. finder Justitsministeriet ikke anledning til på det foreliggende grundlag at tage nærmere stilling til dette. Spørgsmålet må løses efter de almindelige regler om formuedelingen mellem ægtefæller ved skilsmisse, jf. navnlig afsnit III i lov om ægtefællers økonomiske forhold, hvor der bl.a. vil skulle tages stilling til, om der er tale om en rettighed, der overhovedet indgår i delingsformuen og i hvilket omfang, jf. § 26, stk. 1, nr. 3, jf. §§ 34 og 35, i den nævnte lov.

Ligeledes har Justitsministeriet ikke fundet anledning til på det foreliggende grundlag at tage nærmere stilling til konsekvenserne for forskellige ordninger ved kontohavers død, herunder konsekvenserne for de begunstigede, da også dette må følge dansk rets almindelige regler og de individuelle forsikringsvilkår. Det skal dog bemærkes, at lovforslaget bygger på det princip, at rettigheder, som skyldneren skal respektere, vil kreditor også skulle respektere. Dette vil også gælde en uigenkaldelig indsættelse af en begunstiget, som skyldneren ikke vil kunne omgøre. For så vidt angår ordninger omfattet af forsikringsaftaleloven er denne retsstilling også lagt til grund i forarbejderne til forsikringsaftalelovens § 116, jf. bemærkningerne ad §§ 116 og 117 i Udkast til Lov om Forsikringsaftaler med tilhørende Bemærkninger (1925), s. 154.

Vedrørende det af F&P anførte om rådighedsindskrækning skal Justitsministeriet bemærke, at den almindelige regel om rådighedsindskrækning i udlagte genstande, jf. retsplejelovens § 519, stk.

1, også vil gælde for udlagte pensionsordninger, jf. pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Efter denne bestemmelse er skyldneren (pensionstageren) uberettiget til at råde over det udlagte på en måde, som kan være til skade for udlægshaveren. Det må vurderes konkret i forhold til den enkelte pensionsordning og dens vilkår, i hvilket omfang dette vil være tilfældet, herunder i hvilket omfang investeringsmæssige beslutninger kan foretages efter udlægstidspunktet, og i hvilket omfang de vil være til skade for udlægshaveren. Det er efter Justitsministeriets opfattelse ikke muligt – og næppe heller hensigtsmæssigt – at forsøge en udtømmende og helt entydig regulering af disse forhold i lovforslaget for alle de pensionsprodukter, der måtte findes på markedet.

Vedrørende det af Finans Danmark anførte om indberetning til PensionsInfo om foretagen kreditorforfølgning skal Justitsministeriet bemærke, at lovgivningen ikke stiller krav til, hvilke oplysninger der findes i PensionsInfo. Det vil således være op til foreningen og dens medlemmer, herunder danske banker og sparekasser, sammen med brugerne at tage stilling til, om foretagen kreditorforfølgning skal fremgå af PensionsInfo.

2.4.4. Adhæsiionsprocessen

Danske Advokater spørger i sit høringssvar, om Justitsministeriet har overvejet at udvide brugen af adhæsiionssøgsmål, så det bliver lettere at få civilretlige krav behandlet under en straffesag.

Hjælp Voldsofre opfordrer i sit høringssvar Justitsministeriet til at se på, om der er grundlag for en præcisering eller opblødning af bestemmelsen i retsplejelovens § 991, stk. 4, i lyset af det fremsatte lovforslag.

Justitsministeriet har ikke i forbindelse med udarbejdelse af nærværende lovforslag overvejet at foreslå ændringer af reglerne om påtale af borgerlige krav under straffesager i retsplejelovens kapitel 89 (adhæsiionsprocessen), herunder af retsplejelovens § 991, stk. 4, hvorefter retten på ethvert trin kan nægte et borgerligt kravs forfølgning under straffesagen, når den finder, at dets behandling under denne ikke kan ske uden væsentlig ulempe.

Formålet med lovforslaget har været at gennemføre beslutningsforslag nr. B 46 (folketingssamlingen 2021-22). En ændring af behandlingen af borgerlige krav under straffesager vil kræve bredere overvejelser og

nærmere undersøgelser af, hvilken indvirkning dette vil have på behandlingen af straffesagerne mere generelt.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at såfremt retten nægter forfølgning af et erstatningskrav under straffesagen, jf. retsplejelovens § 991, stk. 4, og § 992, stk. 1, kan retten i forbindelse hermed bestemme, at en beslaglæggelse til sikring af dette krav bevarer sin gyldighed, jf. § 807 b, stk. 2, indtil erstatningsspørgsmålet er afgjort, forudsat at der inden 4 uger anlægges sag i den borgerlige retsplejes former, jf. retsplejelovens § 807 d, stk. 4. Det skal i den forbindelse bemærkes, at forurettede ved en forbrydelse også har mulighed for at fremsætte begæring om beslaglæggelse til sikkerhed for et erstatningskrav, jf. lovens § 806, stk. 1, 2. pkt. Der henvises til det i pkt. 2.4.5 nedenfor anførte.

2.4.5. Genstanden for udlæg, herunder trangsbeneficiet

Advokatrådet bemærker i sit høringssvar, at det er positivt, at trangsbeneficiet i retsplejelovens § 509, stk. 1, fortsat skal finde anvendelse, ligesom lovforslaget lægger op til, at der først skal betales pensionsafgift af udbetalinger fra pensioner i forbindelse med, at der sker fyldestgørelse af udlægget.

Danske Advokater spørger i sit høringssvar, hvordan pensionsmidlerne deles i et tilfælde, hvor det offentlige krav på bl.a. gæld til skat er 700 kr. og det civile krav er 700 kr., men domfældtes pensionsopsparing kun er på 1.000 kr.

Forsikring og Pension anfører i sit høringssvar, at der savnes en uddybning af, hvordan trangsbeneficiet konkret spiller sammen med muligheden for at foretage udlæg i pension.

F&P bemærker i øvrigt, at det fremgår af udkastet til lovforslaget, at udlæg på et krav i pension vil kunne sælges på en tvangsauktion. Som altovervejende hovedregel kan en forsikring ikke overdrages til en anden. Det vil derfor, som F&P ser det, ikke være muligt at bortauktionere den forsikredes krav på udbetaling fra forsikringsvirksomheden.

F&P bemærker i øvrigt, at størrelsen af den udbetaling, forsikrede får ret til, bl.a. vil afhænge af, hvor meget der bliver indbetalt i perioden, afkastet i

perioden og størrelsen af administrationsomkostningerne. Der er således ikke for ugaranterede produkter nogen garanti for udbetalingernes størrelse. Det ville være nyttigt med en tilkendegivelse af, hvornår lovgiver vurderer, at den fremtidige ydelse er så usikker, at udlæg må antages at blive afvist, jf. retsplejelovens § 508. I modsat fald kan der komme en periode, hvor der i de enkelte fogedretter vil være usikkerhed, og hvor der kan opstå en risiko for forskellig praksis.

F&P anfører i sit høringssvar endvidere, at der kan foretages udlæg i pensionsopsparing, men at en skyldner på samme pensionsordning kan have flere opsparingsprodukter (rateforsikring, livrente, kapitalforsikring og aldersforsikring). Det er uklart for F&P, hvorvidt det er pensionsvirksomheden, der skal vurdere, hvilke af flere opsparingsprodukter der skal gøres udlæg i. Det er også uklart, om det er pensionsvirksomhedens vurdering f.eks. at beslutte at udbetale det produkt med lavest afgift først? Som F&P ser det, må det være et krav, at den afgørelse om udlæg, der kommer fra fogedretten, præciserer, hvilke dele af pensionsopsparingen der primært og sekundært skal gøres udlæg i, så der ikke opstår tvivl i en udbetalingssituation.

Vedrørende transgbeneficiet kan Justitsministeriet henvise til det anførte i bemærkningerne til lovforslagets §§ 1, 2, 3 og 4, hvor det bl.a. fremgår, at fogedretten eksempelvis vil kunne bestemme, at der foretages udlæg eller arrest i et krav på pension, som løbende udbetales til skyldneren, men således at et vist beløb dog hver måned udbetales til skyldneren. Ligeledes redegøres der i bemærkningerne for muligheden for at få udlægsforretningen genoptaget.

Justitsministeriet skal vedrørende spørgsmålet fra Danske Advokater bemærke, at ministeriet forstår spørgsmålet således, at alle de skyldige beløb hidrører fra udbyttegivende kriminalitet, og at den omtalte gæld til skattemyndighederne er et erstatningskrav omfattet af den foreslåede ordning, samt at det omtalte civilretlige krav er et erstatningskrav, der tilkommer en privat part.

Hvis pensionsmidlerne i forbindelse med straffesagen har været beslaglagt, jf. retsplejelovens § 802, stk. 2, vil de beslaglagte pensionsmidler først skulle anvendes til fyldestgørelse af forurettedes krav på erstatning, dernæst til det offentliges krav på sagsomkostninger, dernæst krav på konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 2. led, og 2. pkt., og stk. 3, § 76 a, stk. 5,

og § 77 a, 2. pkt., dernæst bødekraft og dernæst krav, der er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 807 d, stk. 2, 1. pkt. Retten kan undtagelsesvist træffe bestemmelse om afvigende rækkefølge for fyldestgørelse, jf. 2. pkt. Rettens afgørelse om dækningsrækkefølge har retsvirkning som udlæg, jf. § 807 d, stk. 3, jf. lovens § 526, stk. 2.

Afgørelse om beslaglæggelse træffes som udgangspunkt af retten ved kendelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2. Afgørelsen træffes efter politiets begæring, jf. § 806, stk. 1, 1. pkt. Begæring om beslaglæggelse til sikring af erstatningskrav kan tillige fremsættes af forurettede, jf. § 806, stk. 1, 2. pkt.

Har der ikke været foretaget beslaglæggelse som led i strafforfølgningen, vil de skyldige beløb blive dækket i overensstemmelse med de almindelige regler om kreditorers prioritetsstilling. Efter retsplejelovens § 526, stk. 1, 1. pkt., afgøres rækkefølgen mellem flere udlæg foretaget af fogedretten i samme aktiv som udgangspunkt af tidspunktet for indgivelse af anmodning om udlæg. Er udlægget foretaget af restanceinddrivelsesmyndighedens pantefoged, fordi der er tale om et krav, der tilhører det offentlige, vil udlægget få prioritetsvirkning fra udlæggets foretagelse, jf. § 526, stk. 2. Rækker beløbet ikke til at dække alle krav, der omfattes af et pantefogedudlæg, gælder for beløbets anvendelse dækningsrækkefølgen i § 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Herefter dækkes bøder forud for f.eks. sagsomkostninger og erstatningskrav, og renter dækkes før hovedkravet.

Vedrørende mulighed for udlæg i krav på pension, der ikke kan overdrages, skal Justitsministeriet i relation til det af F&P anførte bemærke, at et sådant krav vil være et krav, der ikke kan kræves udbetalt til andre end skyldneren (pensionstageren) personligt, og som derfor efter gældende ret ikke kan gøres til genstand for udlæg, jf. retsplejelovens § 512, stk. 1. Denne bestemmelse foreslås imidlertid fraveget med lovforslagets § 1, nr. 2, med det foreslåede § 512, stk. 4. Et sådant pensionskrav vil herefter kunne inddrives efter de almindelige regler, herunder ved at sælge det på tvangsauktion, eller ved at inddrive det, som det forfalder, jf. herved retsplejelovens § 538, § 538 a, stk. 3, og § 558, stk. 1. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i pkt. 2.4.3 ovenfor.

Vedrørende kreditorforfølgning i de situationer, hvor pensionen først kan kræves udbetalt ude i fremtiden, skal Justitsministeriet i relation til det af F&P bemærke, at det er vanskeligt i lovforslaget at give præcise

anvisninger for, hvornår kravet på udbetaling fra en pensionsordning er så usikkert, at der ikke kan foretages udlæg. Dette vil bl.a. afhænge af den konkrete pensionsordning, pensionsvilkårene og hvor meget, der er indbetalt på ordningen på udlægstidspunktet.

Hvis der er flere pensionsprodukter, vil der kunne foretages udlæg i de af dem og i det omfang, som efter fogedrettens skøn er nødvendigt til dækning af kravet, jf. retsplejelovens § 507, stk. 1. Skyldneren har som udgangspunkt påvisningsret i forhold til, hvilket krav der kan gøres til genstand for udlæg, jf. § 517, stk. 1. Skyldneren vil i den forbindelse kunne påvise de afgiftsmæssigt mindst byrdefulde ordninger. Dog kan skyldneren ikke forlange, at udlæg skal foretages i aktiver, hvis værdi er usikker, hvis skyldner ejer andre aktiver, hvori udlæg kan ske, jf. stk. 3. Fogedretten optegner de aktiver, hvori udlæg er foretaget, jf. § 518, stk. 1. Dette vil eksempelvis ske ved anførelse af policenumrene på de udlagte ordninger. Hvornår udbetaling i øvrigt kan ske må afgøres efter pensionsvilkårene, idet det bemærkes, at der typisk vil være tale om udlæg i en simpel fordring, hvorfor kreditor ikke får bedre vilkår, end skyldneren (pensionstageren) havde, jf. ovenfor. Pensionsvirksomheden vil ikke med lovforslaget få tillagt nogen særlig ret til at udbetale et produkt med en lavere afgift end et andet produkt.

2.4.6. Forholdet til konkursloven m.v.

Danske Advokater spørger i sit høringssvar, om Justitsministeriet har overvejet at bruge hhv. genbruge de regler, der allerede gælder i gældssaneringssammenhæng efter konkurslovens § 222 a.

Justitsministeriet bemærker, at lovforslaget ikke tilsigter at ændre på eksisterende regler om omstødelse og lignende i konkursloven og andre love, eksempelvis forsikringsaftalelovens § 117. Reglen i konkurslovens § 222 a, hvorefter et beløb svarende til et uforholdsmæssigt stort beløb, som en skyldner har indbetalt på en pensionsordning, almindeligvis skal indgå i skyldnerens forslag til gældssanering efter lovens § 213, vil således fortsat kunne benyttes.

2.4.7. Beskatning m.v.

Finans Danmark understreger i sit høringssvar, at det er afgørende, at lovforslaget fastholder et princip om, at udlæg skal foretages til den

obligatoriske 60 pct. afgift ved førtidig hel eller delvis ophævelse af en pensionsordning i de tilfælde, hvor pensionstageren har mulighed for genkøb.

Forsikring og Pension (F&P) anfører i sit høringssvar, at lovforslaget indebærer, at for pensionsordninger, hvor kunden har mulighed for genkøb, skal/kan udlæg til kreditorer straks foretages til den gældende procentafgift ved genkøb/udbetaling ved førtidig hel eller delvis ophævelse af en pensionsordning.

F&P anfører endvidere, at afgiften af løbende udbetalinger af en pensionsordning ses at følge de almindelige satser for genkøb. Disse satser er højere, end hvis ordningen blev udbetalt mod betaling af indkomstskat. F&P er bevidst om, at der eksisterer en række politiske begrundelser for ikke at lade udbetalingerne inkludere i parternes årsopgørelser, men for nogle pensionsselskaber vil det kræve ekstra ressourcer at afregne afgift af løbende udbetalinger, som i langt de fleste tilfælde vil være månedlige udbetalinger. Nogle pensionsselskabers it-systemer og processer er udformet til at afregne skat, ikke afgift, af løbende udbetalinger. Det kan undgås, hvis der gives valgfrihed sådan, at pensionsselskabet enten kan bruge de almindelige afgiftssatser for genkøb eller en afgift svarende til den indkomstskat af løbende udbetalinger, som der ville være afregnet, hvis de løbende udbetalinger var tilfaldet skyldneren.

Justitsministeriet kan bekræfte, at man ikke har fundet anledning til at foreslå ændringer i, at førtidig ophævelse eller tilbagekøb af pensionsordningen vil blive belagt med en afgift på op til 60 pct., hvis der som følge af et udlæg sker udbetaling før tid.

Justitsministeriet skal dog understrege, at lovforslaget bygger på det princip, at kreditor ikke får bedre ret, end skyldner (pensionstageren) havde, jf. pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, og at lovforslaget således ikke giver kreditor nogen videregående ret – eller pligt – til at benytte sig af en ret til førtidig udbetaling eller genkøb af pensionen, end pensionstageren har ifølge pensionsvilkårene.

Skatteministeriet bemærker endvidere, at indførelse af en række nye afgiftssatser i pensionsbeskatningsloven svarende til, hvad pensionsinstituttet ville have indeholdt i kildeskat af løbende udbetalinger til skyldneren, ikke synes at ville være en forenkling. Pensionsinstituttet vil

således stadig skulle beregne afgift af hver udbetaling, endda med en differentieret afgiftssats, som vil kunne ændre sig i løbet af året afhængigt af skyldnerens forskudsregistrering.

Afgiftsberegningen vil i givet fald være forskellig fra skyldner til skyldner og vil i sidste ende ikke kun bero på skyldnerens indkomstforhold, men også på hvorledes skyldneren har forskudsregistreret sin indkomst. Og da de afgiftspligtige pensionsudbetalinger ikke indgår i skyldnerens skattepligtige indkomst og dermed ikke påvirker skyldnerens trækprocent, ville den konkrete afgift alt andet lige typisk være lavere end den indkomstskat, som skyldneren ville have skullet betale af pensionsudbetalingerne.

En lavere afgift med afsæt i skyldneres trækprocent vil i øvrigt være i strid med de almindelige principper i pensionsbeskatningsloven, hvorefter udbetalinger, der ikke sker i anledning af pensionsopsparerens pensionering, død eller invaliditet, er afgiftspligtige med forholdsvis høje afgiftssatser.

Endelig bemærkes, at pensionsbeskatningsloven ikke hindrer, at løbende udbetalinger sker som årlige ydelser i stedet for månedlige ydelser. Dermed vil pensionsinstituttet kun skulle foretage én årlig afgiftsberegning i stedet for 12 månedlige, hvilket vil reducere ressourcetrækket markant.

2.4.8. Hæleri og hvidvask

Forsikring og Pension anfører i sit høringssvar, at det fremgår af udkastet til lovforslaget, at den, der modtager indbetaling af midler, der stammer fra en forbrydelse, efter omstændighederne vil kunne dømmes for hæleri, hvis de har handlet forsætligt eller groft uagtsomt. Pensionsleverandørerne er også omfattet af reglerne i hvidvaskloven, hvor tærsklen for at ifalde et ansvar er lavere. Hvis midler, der stammer fra en forbrydelse, er endt på en pensionsordning, kan pensionsleverandøren ifalde et ansvar, og i visse tilfælde kan enkelte ansatte hos pensionsleverandøren også ifalde et personligt ansvar. Hvis hæleri nævnes, bør hvidvaskreglerne også nævnes, da hvidvaskreglerne har til formål at forhindre, at udbytte fra en forbrydelse ender på en pensionsordning.

Justitsministeriet bemærker, at lovforslaget ikke tilsigter at ændre på de forpligtelser, der måtte gælde for pensionsvirksomheder efter hvidvaskloven. Den person, der modtager udbytte fra kriminalitet ved

indbetaling på sin pensionsordning, vil efter omstændighederne også kunne straffes for hvidvask, jf. straffelovens § 290 a.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

- Der er indsat en ny § 6 om ændring af gældsinddrivelsesloven, hvor der skabes hjemmel til, at restanceinddrivelsesmyndigheden hos pengeinstitutter, livsforsikringsselskaber, pensionskasser og andre udbydere af pensionsordninger kan indhente oplysninger om værdien af skyldnerens pensionsordning. Der skabes også hjemmel til, at restanceinddrivelsesmyndigheden kan anvende pensionsoplysninger hos Skatteforvaltningen til brug for sin opgavevaretagelse. Denne ændring har været sendt i særskilt offentlig høring fra den 26. marts 2025 til den 9. april 2025.
- I pkt. 6 i lovforslagets almindelige bemærkninger er implementeringskonsekvenserne for det offentlige blevet udbygget for at tage højde for, at en række offentlige myndigheder ikke på nuværende tidspunkt vil kunne understøtte ordningen, og at fordringer fra disse myndigheder derfor ikke vil kunne inddrives ved kreditorforfølgning i pensioner efter den foreslåede ordning. Det forventes, at politiet og anklagemyndigheden samt Skattestyrelsen vil kunne understøtte brugen af den foreslåede ordning. Politiet og anklagemyndigheden vil dog ikke kunne understøtte ordningen for så vidt angår sagsomkostninger.
- De økonomiske konsekvenser for det offentlige er udbygget i pkt. 6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.
- Det er i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 (retsplejelovens § 512) blevet præciseret, at den foreslåede ordning også omfatter tjenestemandspensioner.
- Det er i bemærkningerne til lovforslagets § 3 (forsikringsaftaleloven) præciseret, at den foreslåede ordning også vil omfatte livrenter.

- Det er i pkt. 2.1.4.3, 2.1.5 og 2.1.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger præciseret, at kreditorbeskyttelsen efter retsplejeloven, firmapensionskasseloven og forsikringsaftaleloven omfatter både skattebegunstigede pensionsordninger, jf. pensionsbeskatningslovens kapitel 1, dvs. fradragsberettigede ratepensioner og livrenter m.v. samt aldersopsparinger, og livsforsikringer, der ikke er omfattet af de almindelige regler i pensionsbeskatningslovens kapitel 1, men af pensionsbeskatningslovens § 53 A. Det er i den forbindelse i pkt. 3.1 og 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger præciseret, at udbetalinger af pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, dvs. ikke skattebegunstigede pensionsordninger, er skatte- og afgiftsfri, jf. pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 5. Dog er udbetalinger til ejeren, den pensionsberettigede eller den, der efter ejerens eller den pensionsberettigedes død i henhold til bestemmelserne i policen m.v. er berettiget til de pågældende udbetalinger, skattepligtige, hvis ejeren undtagelsesvist har haft fradragsret for indbetalingerne til ordningen. Udbetalinger af livsforsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, dvs. ikke skattebegunstigede pensionsordninger, efter den forslåede udvidelse af muligheden for kreditorforfølgning i pensioner, vil være skatte- og afgiftsfri, jf. pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 5.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.